

The background of the slide is a vibrant, abstract image of colorful ink splashes in water. The colors include bright blue, orange, pink, and purple, creating a dynamic and artistic visual. The ink is captured in mid-motion, with fine, wispy trails and larger, more solid patches of color. The overall effect is one of fluidity and creativity.

gent:

Gentse zomerschool 2021

Evaluatie en beleidsvragen

26 oktober 2021

1

Het Onderwijscentrum Gent zette in 2020 en 2021 niet zomaar in op zomerscholen.

Het Onderwijscentrum Gent (OCG) is de **netoverschrijdende onderwijsdienst** van de Stad Gent. Onze missie is **gelijke ontplooiingskansen** te creëren voor elk Gents kind.

We geven uitvoering aan de **stedelijke beleidsintenties** op dit vlak, door **ondersteunend, inspirerend en verbindend** op te treden t.a.v onderwijsprofessionals en ouders.

We doen dit **proportioneel**: hoe groter de gedetecteerde nood, hoe uitgebreider de dienstverlening.

Onze inzet op zomerscholen moet je zien in dit kader: we bemerken **noden, vooral bij kinderen in kwetsbare omstandigheden, aan een rijk lerend zomeraanbod.**

We steunen op onze rijke bredeschoolervaring om zomerscholen zinvol uit te bouwen.

Het Onderwijscentrum heeft via haar bredeschool-zomerkampen **jarenlange ervaring** met de uitbouw van een (breed) lerend aanbod in de zomer (ZIE VERDER).

De zomerscholen zijn een manier om dat zomeraanbod verder te **verrijken** en vanuit een eenduidige pedagogisch-didactische visie te **integreren**.

> Zomerscholen zijn voor ons dus niet de zoveelste ‘aparte’ koterij.

Dat is de uitdaging, na twee proefjaren met zomerscholen: **duurzame verankering** binnen onze missie, en dus i.f.v extra ontplooiingskansen voor wie extra leerstimulansen nodig heeft.

> Focus op **evaluatie 2021** in onderhavige slides

Wat doen we met onderhavige evaluatie?

3 september 2021: evaluatievergadering met partners ZS 2021;

Tegen eind september 2021: opbouw dataset o.b.v financiële verwerking, inschrijvingen en aanwezigheden door het Onderwijscentrum Gent; vertaling in onderhavige evaluatienota;

30 september 2021: deadline financiële en inhoudelijk evaluatie aan Vlaanderen (bekommernissen in onderhavige evaluatienota zijn meegenomen);

Eind oktober 2021: toelichting en bespreking evaluatie stadsintern;

27 oktober 2021: toelichting als workshop op Vlaams congres Leersprongen (Schoolmakers);

30 november 2021: toelichting en bespreking in Regiegroep Onderwijs Gent;

17 november 2021: bespreking Commissie Onderwijs, Gentse Gemeenteraad;

Eind november: principiële beslissing Stad Gent rond het al dan niet inrichten Gentse Zomerschool 2022, liefst mét zicht op het (eventueel bijgewerkte) Vlaamse subsidiekader;

Najaar 2021: interne werkgroep i.f.v lokale visievoorbereiding zomeraanbod = UITDAGING

Ten laatste begin december 2021: bespreking met mogelijke partners zomeraanbod 2022;

Ten laatste januari 2022: startpunt opbouw zomeraanbod 2022, onder voorbehoud.

The background of the slide is a vibrant, abstract image of colorful ink splashes in water. The colors include bright blue, orange, pink, and purple, creating a dynamic and artistic visual. The ink is captured in various stages of diffusion, with some colors appearing more concentrated and others more dispersed.

gent:

**De visie achter de Zomerschool: van
waaruit zijn we vertrokken?**

De toegenomen leerachterstand was een reden om in te zetten op (brede) zomerscholen.

Door corona is reeds aanwezige **leerachterstand fors toegenomen**.

- > Dit is ook bij de **meest kwetsbaren** het geval, omdat zij vaak in pedagogisch weinig stimulerende omstandigheden opgroeien.
- > Belang om **bevindingen** uit diverse onderzoeken **samen te leggen**

Leerrecht tijdens de zomer: **de zomer is geen 'leerarme' periode => er wordt 'anders' geleerd**

- > Zomerscholen zijn een goede manier om kinderen en jongeren tijdens de zomer **ontspannen, rijke leerervaringen** te bieden, **waarvan zij anders verstoken zouden blijven**.

Zomerscholen zijn een schakel in een ruimer leerproces.

Zomerscholen zijn eigenlijk **minder geschikt om schoolse leerachterstand te remediëren.**

- > Remediëren van leerachterstand moet je doen **tijdens het schooljaar, op school, in de lestijd.**

Zomerscholen zijn **wel een goede manier om leerachterstand te voorkomen** door in te zetten op brede leerervaringen, om ‘zomerterugval’ op te vangen.

- > Zomerterugval doet zich **versterkt voor na 6 weken vakantie**
- > Focus op **taal-, STEM- en leervaardigheden** + aandacht voor **welbevinden, socio-emotionele vaardigheden en bewegen.**

Zomerscholen zijn dus een schakel in een **ruimer plan om extra leerkanalen te bieden.**

Een Gentse aanpak op twee sporen

We zetten zomerscholen op vanuit twee sporen, met een evenwichtig aanbod op het

oog.

SPOOR 1 – REGIEROL: zoveel mogelijk **scholen stimuleren** om eigen ‘**gesloten**’ zomerscholen te organiseren, mét verrijkingsaanbod via diverse partners;

- > Gelet op de ped-did doelstelling, en dus **nood aan betrokkenheid** scholen
- > Focus op (en nood aan) **remediëring** eigen leerlingen tijdens de zomer
- > **Ondersteuning** door het Onderwijscentrum op administratief, facilitair, personeelsmatig en inhoudelijk vlak (niet financieel).
- > Maar dit is **geen kerntaak van het lokaal bestuur**, wel van de scholen (al dan niet ook tijdens de schoolvakantie?)

We zetten zomerscholen op vanuit twee sporen, met een evenwichtig aanbod op het

oog.

SPOOR 2 - ACTORROL: als Onderwijscentrum met partners uit het brede educatieve veld een zomerschool inrichten, met de scholen als toeleiders).

- > Focus op **brede leerervaring** i.f.v het voorkomen zomerterugval, en dus van toekomstige leerachterstand
- > In dit verband heeft het Onderwijscentrum jarenlange ervaring met organisatie **bredeschoolzomerkampen**
- > Deze zijn **(nog) niet geïntegreerd** met het zomerscholen-verhaal, omwille organisatorisch-financiële redenen
- > BS-zomerkampen zijn **niet in deze evaluatie opgenomen**, omdat de integratie nog moet gebeuren

Weliswaar hebben de scholen niet ingezet op de inrichting van een (remediërend) aanbod.

SPOOR 1 – REGIEROL: zoveel mogelijk **scholen stimuleren** om eigen ‘**gesloten**’ **zomerscholen** te organiseren, mét verrijkingaanbod via diverse partners;

- > Scholen gaven aan **geen eigen aanbod** te kunnen inrichten om (personeels)organisatorische redenen.
- > Ook speelde een belangrijke mate aan **coronamoeheid**: scholen konden dit er niet zomaar bij nemen
- > Uiteindelijk waren er **drie scholen** die een zomerschool voor eigen leerlingen inrichten, meestal i.k.v OKAN: HTISA, VISO Mariakerke en Lucernacollege. Om praktische redenen kon VISO niet doorgaan.

En dus zetten we in op het partnerschap Gentse Zomerschool 2021, al was ook dit niet evident.

SPOOR 2 - ACTORROL: als Onderwijscentrum met partners uit het brede educatieve veld een **zomerschool inrichten**, met de scholen als toeleiders).

- > We contacteerden het **brede educatieve veld** in Gent, en konden een aantal partners engageren, om vanuit hun DNA aanbod op te zetten.
- > Evenwel was dit voor veel partners **niet vanzelfsprekend**, door de **laattijdigheid** van de Vlaamse oproep (pas eind april beschikbaar).
- > Ook bewogen we als Onderwijscentrum zelf hemel en aarde om een deel van het aanbod in te richten => **evenwicht** tussen regie en actor.
- > **Partneraanbod + eigen aanbod OCG = Gentse Zomerschool 2021**
- > De **schoolteams** schakelden we waar mogelijk in voor **toeleiding**.

The background of the slide is a vibrant, abstract image of colorful ink splashes in water. The colors include bright blue, orange, pink, and purple, creating a dynamic and artistic visual. The ink is captured in various stages of diffusion, with some colors forming distinct shapes and others blending into the water.

gent:

Aanbod, toeleiding, aanwezigheid en profiel van de IIn

Ons aanbod ruim en evenwichtig: 865 plaatsen via 7 componenten – voor elk wat wils.

(1) Leerschakel (Leerschakel vzw)

Remediërend aanbod voor 435 leerlingen BaO, SO en OKAN o.v.v. taal, wiskunde, STEM, crea- en praktijkvakken, verrijkt met diverse toffe activiteiten en uitstappen;

(2) ZomerWijs in de Wijk (Onderwijscentrum Gent)

Educatief aanbod voor 330 leerlingen BaO, in 11 wijken, dat de wijk en de stad gebruikte als leer- en experimenteerruimte; focus op welbevinden, sociale vaardigheden, leren leren, rekenen en taal;

(3) Letterspetter (Letterspetter):

Artistiek-educatief aanbod voor 30 overstappers BaO/SO en 1ste graad SO; focus op poëtische expressie, muzische werkvormen, beeld, beweging en theater;

Ons aanbod ruim en evenwichtig: 865 plaatsen via 7 componenten – voor elk wat wils

(4) De Wondere Wereld van STEM (Odisee HS)

Educatief aanbod voor 15 jonge kinderen uit het BaO (6 t.e.m. 9 jaar oud), dat ervaringsgericht en exploratief inzet op STEM en welbevinden, en gebruik maakte van heel wat doe-activiteiten;

(5) Geniaal Digitaal (District09/De Creatieve STEM)

Lerend aanbod voor 15 leerlingen uit SO I (incl overstappers), dat focuste op de versterking van basisdigitale en STEM-vaardigheden i.f.v e-inclusie;

(6) De Gentrale (De Centrale vzw)

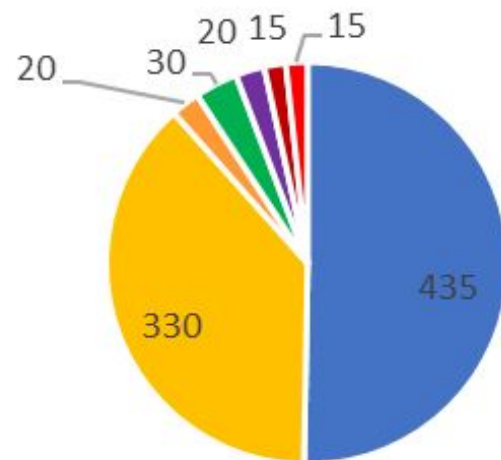
Werkte via woord en muziek aan interculturaliteit en taalstimulering (15 lln);

(7) Stille Leerplekken (Onderwijscentrum Gent)

Aanbod in 2 wijken waar telkens 10 jongeren uit SO II en III konden werken aan hun vakantietaak of herexamen, indien ze thuis geen geschikte leerplek hebben.

Ons aanbod ruim en evenwichtig: 865 plaatsen via 7 componenten – voor elk wat wils

Gentse Zomerschool 2021 - Aangevraagde capaciteit (Totaal=865)

- Leerschakel
- ZomerWijs
- Leerplekken
- Letterspetter
- Wondere W
- Geniaal Dig
- De Centrale

De toeleiding vanuit de scholen verliep stroef, ondanks herhaalde oproepen.

Pas laat in gang door laattijdige Vlaamse oproep.

Inspanningen van het Onderwijscentrum om scholen toch te overtuigen tot deelname

> Oproepen per nieuwsbrief, ROG (11/05), infosessie (19/05), belronde

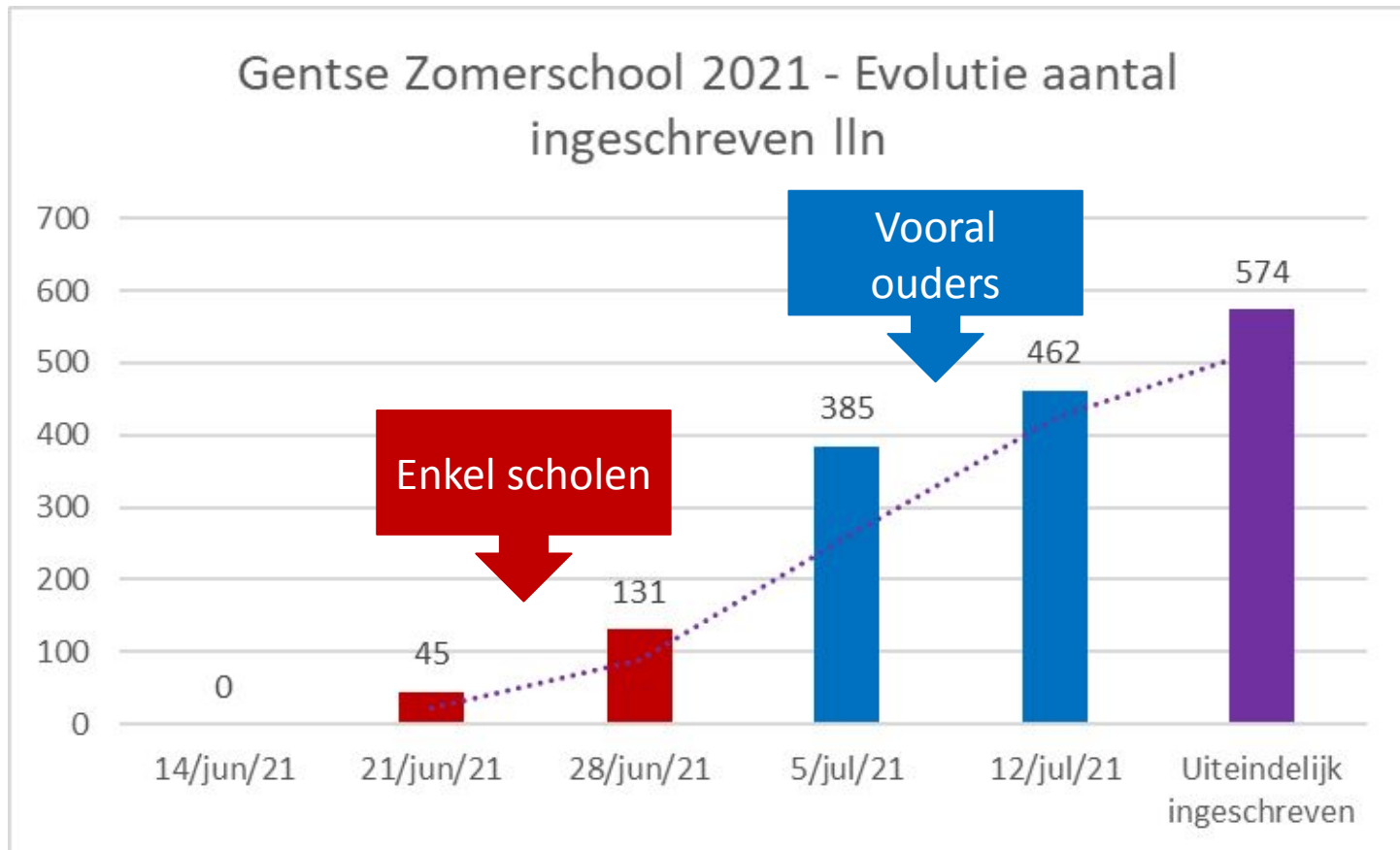
Vooraf **brugfiguren, vervolgcoaches (OKAN) en zorgcoördinatoren** namen de toeleiding via scholen waar.

Eind juni: openstelling voor ouders, al was dat vanuit de ped-did doelstelling van de zomerscholen inopportuun:

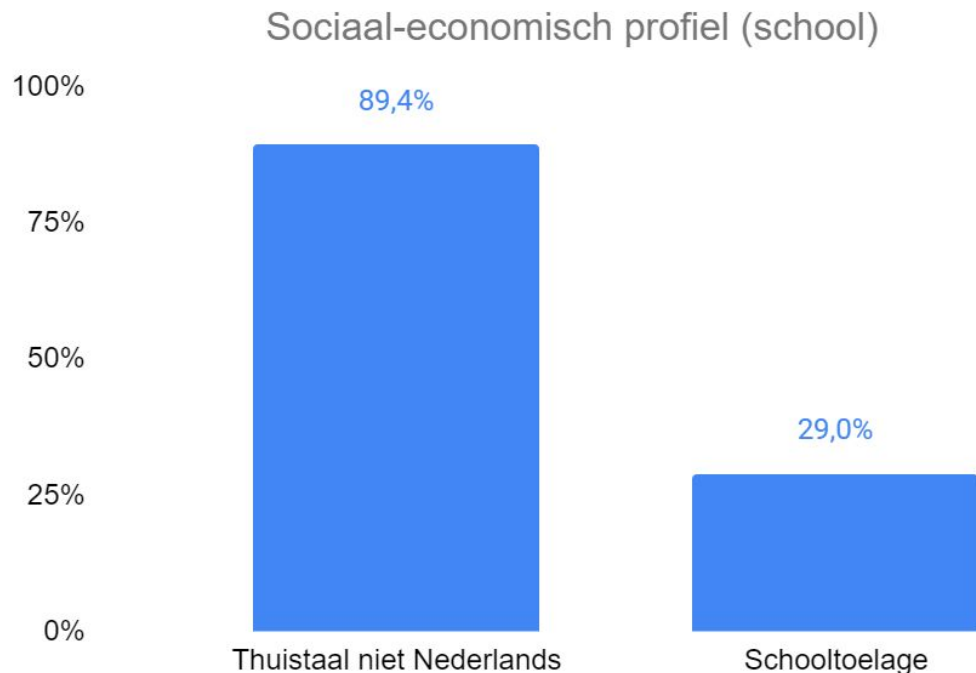
> Risico toeleiding uit opvangperspectief + praktische problemen

8 juni: **stopzetting** twee onderdelen, **downsizing** Leerschakel en Zomerwijs i.f.v haalbaarheid

Dit leidde finaal tot een verscherpte spankracht tussen 'vermoede noden' en 'effectieve vraag'

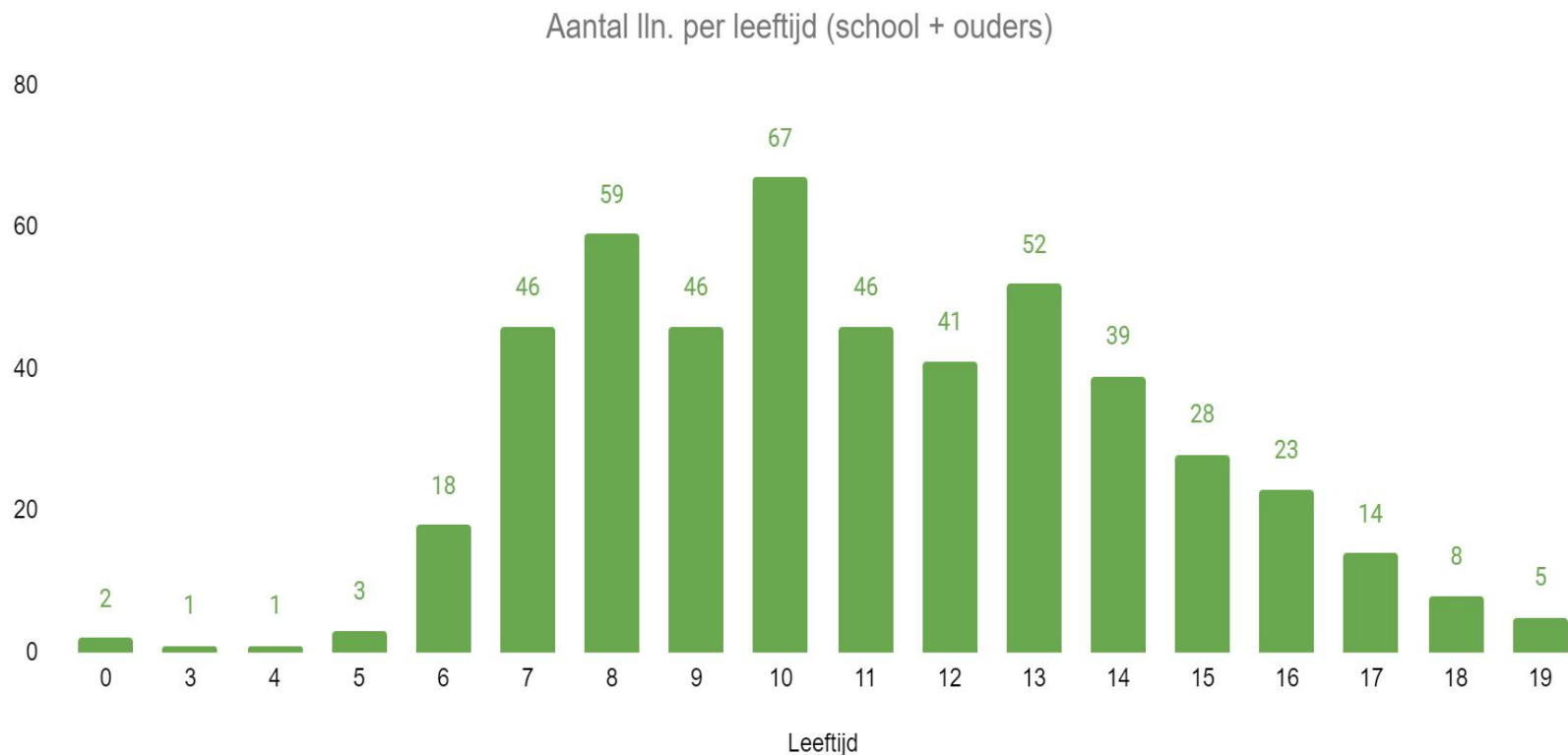
Vooral anderstalige kinderen, vaak uit kansarme milieus, werden toegeleid (vraaggestuurd)

Toch ook **heel wat kinderen in armoede** toegeleid.

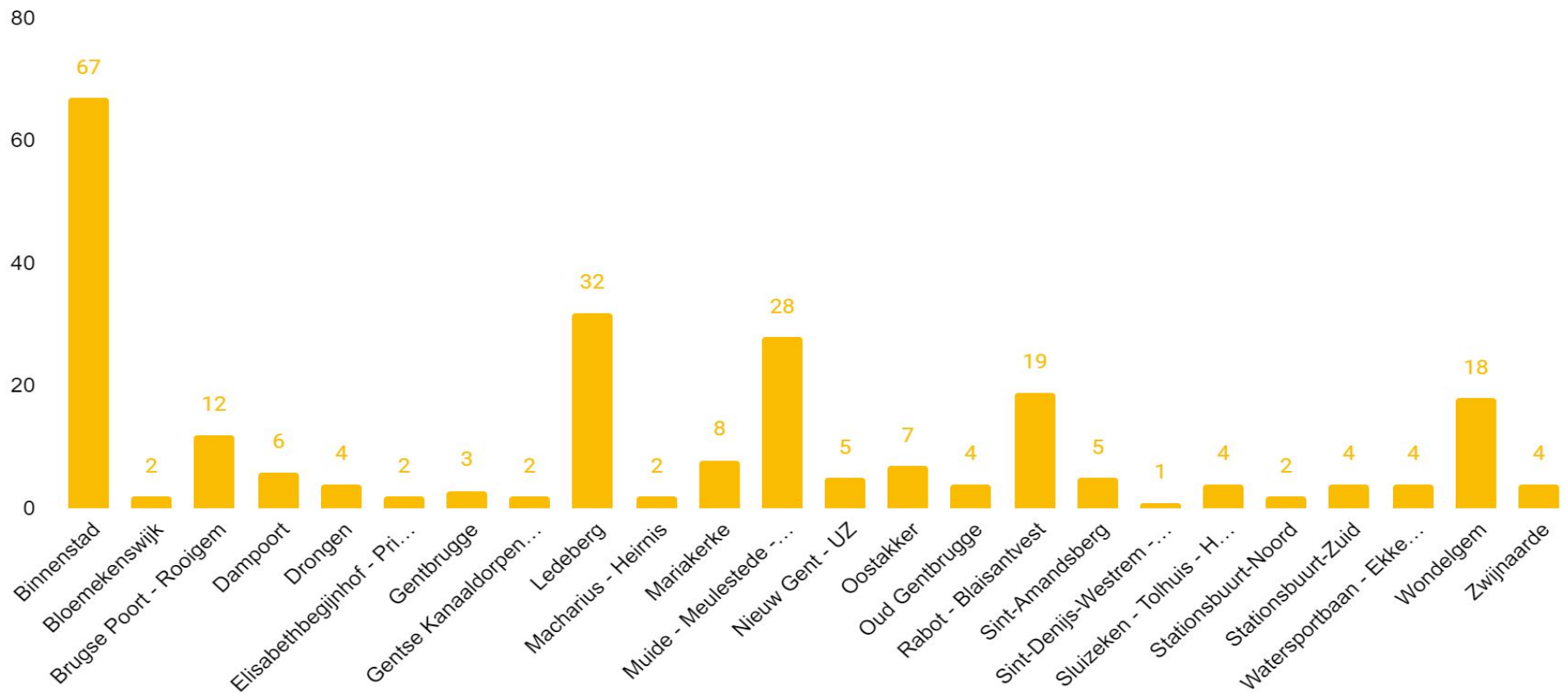
Toeleiders kennen wel de thuistaal, maar niet noodzakelijk de SES-status van de IIn => **belang inschrijving via onderwijs-professionals als BF.**

Vooral kinderen uit BaO en de eerste graad SO werden toegeleid (aanbodgestuurd) – momentopname eind juni

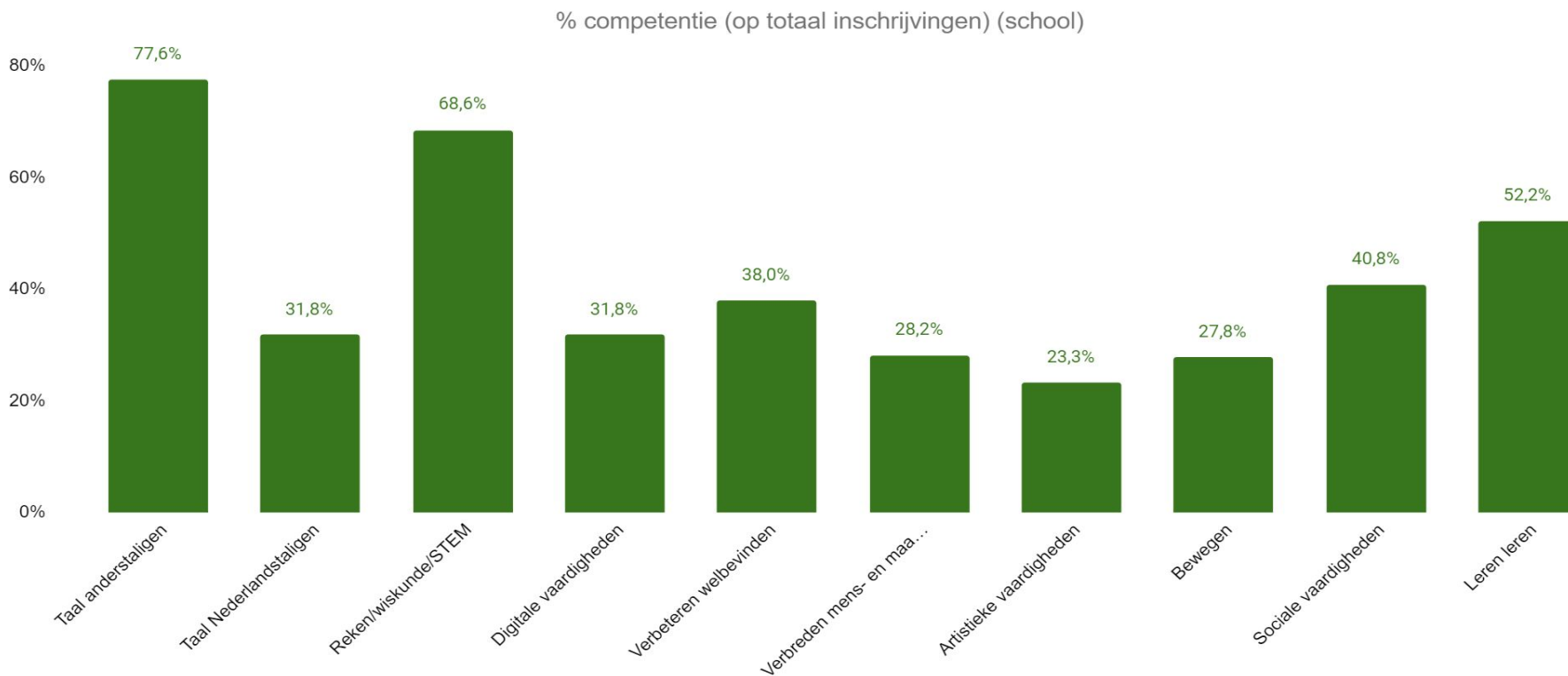

Vooral kinderen uit kansarme buurten werden toegeleid (vraaggestuurd) – momentopname eind juni

Aantal lln. per wijk (school)

De leernoden waren divers, maar hadden toch een duidelijke focus op taal, STEM en leren leren (vraag- en aanbodgestuurd)

Het vrijblijvende karakter van de zomerscholen vertaalt zich in een relatief lage aanwezigheid.

Ondanks pogingen om de inschrijvingen te optimaliseren, en om aanklampend te werken, bleef de **aanwezigheid lager dan verwacht**.

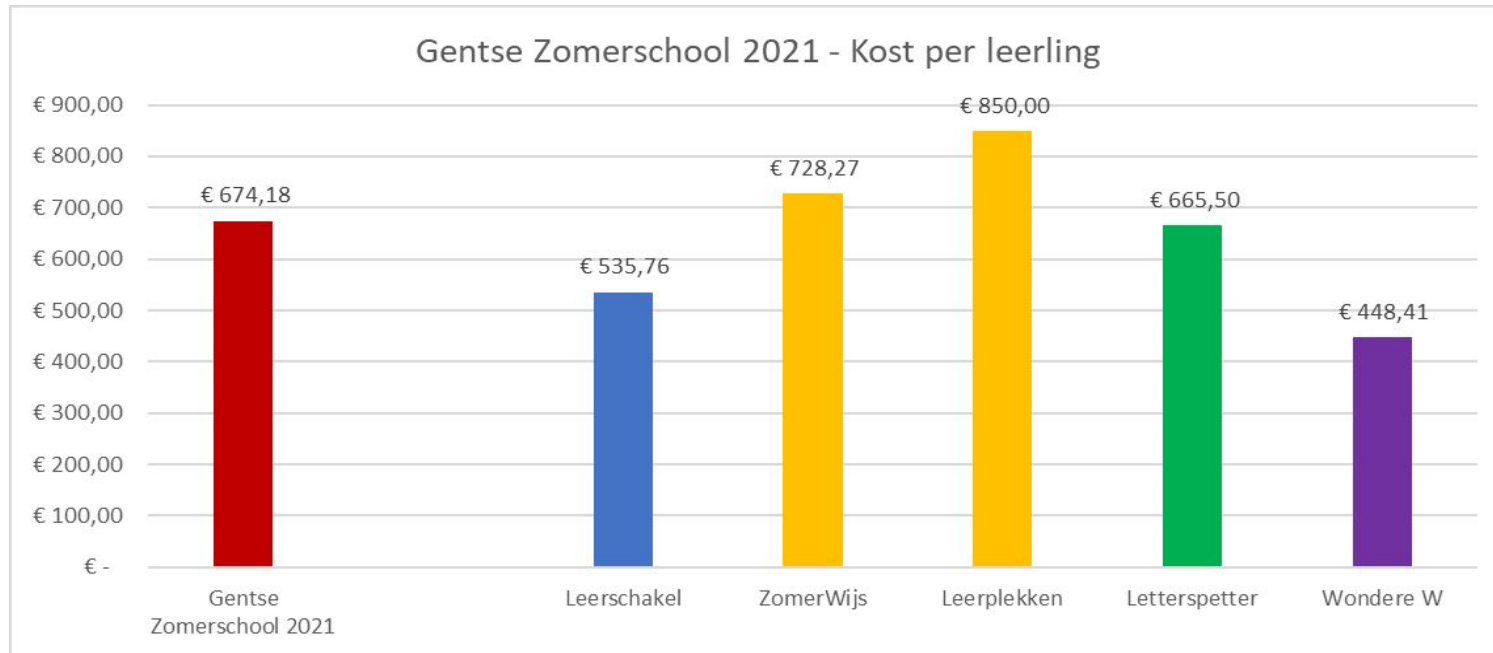
	Gentse Zomerschool 2021		Leerschakel	ZomerWijs	Leerplekken	Letterspetter	Wondere W
			Leerschakel vzw	Onderwijscentrum Gent		Letterspetter	Odisee HS
Aantal aangevraagd	865	151%	435	330	20	30	20
Bij start ZS ingeschreven	574	100%	355	175	4	22	18
Aantal effectief opgedaagd	472	82%	279	137	4	14	38
Gemiddeld aanwezig	409	71%	278	97	2	12	20

Enkel waar we met (beperkte) **wachtlijsten** konden werken (lees: voldoende vraag om in overtal in te schrijven), zien we een hogere aanwezigheidsgraad.

Financiële aspecten

De kostprijs per leerling was hoger, omdat we (terecht) minder met vrijwilligers konden werken.

Ter vergelijking: editie 2020 □ ca. de 560 € per leerling, doordat de ZS toen vooral op vrijwilligers draaiden (wat NIET opportuun was, en is rechtgezet).

Het aanbod van het OCG was wat duurder, maar kwalitatief sterk uitgewerkt (Zomerwijs) of lage opkomst (leerplekken).

Het financiële risico lag bij de Stad Gent, de subsidie was substantieel maar niet genoeg.

	Gentse Zomerschool 2021		Leerschakel	ZomerWijs	Leerplekken	Letterspetter	Wondere W
			Leerschakel vzw	Onderwijscentrum Gent		Letterspetter	Odisee HS
Budgetlijnen Stad Gent (prefin)	€ 276.000,00	100,0%	€ 150.000,00	€ 100.000,00	€ 4.000,00	€ 10.000,00	€ 12.000,00
Waarvan Stad Gent effectief	€ 84.000,00	30,4%	€ 46.866,95	€ 29.922,75	€ 901,29	€ 2.703,86	€ 3.605,15
Waarvan Vla indien maximaal	€ 192.000,00	69,6%	€ 103.133,05	€ 70.077,25	€ 3.098,71	€ 7.296,14	€ 8.394,85

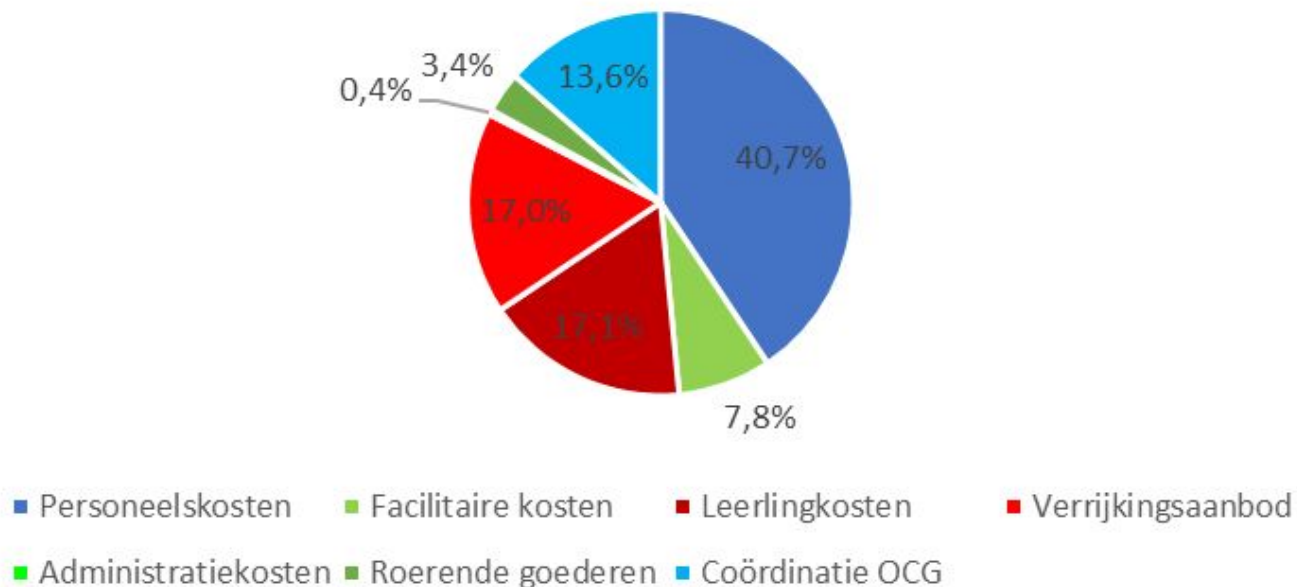
Omdat **Vlaanderen pas achteraf subsidieerde** o.b.v effectieve aanwezigheden, kwam het fin risico volledig bij de Stad te liggen, voor een bepaald maximumbedrag.

Ondanks de verhoging van de Vlaamse subsidie, bleef het **aandeel te financieren** door de Stad Gent substantieel, hoewel Vlaanderen een kostendekkende financiering beloofde.

De **middelen voor regie** door de lokale overheid waren **te laag** (20 € per leerling vs ca. 14 % overhead).

Personeel was de zwaarste kostensoort, de investeringskost in IIn is evenwichtig, facilitaire kosten zijn laag.

Gentse Zomerschool 2021 - Verdeling naar kostensoorten (totaal = 276 K euro)

The background of the slide is a vibrant, abstract image of colorful ink splashes in water. The colors include bright blue, orange, pink, and purple, creating a dynamic and artistic visual. The ink is captured in various stages of diffusion, with some colors appearing more concentrated and others more dispersed.

gent:

Inhoudelijke evaluatie: hoe de Gentse Zomerschool duurzaam verankeren?

LOKALE RANDVOORWAARDEN: coherente visie en middelen recurrent voorzien.

Onderzoeken hoe we de ZS, als onderdeel van een ruimer aanbod, kunnen opnemen **als activiteit** binnen de strat cascade

- > Aanbod dat het **continuüm** vat van zomerscholen, over bredeschoolzomerkampen en aanbod educatieve diensten, tot Beestige zomer
- > Vanuit een coherente **visie** alle aanbieders op het continuüm => BOUWSTENEN TOT DUSVER: leer- en ontwikkelkansen – kwetsbare kinderen en jongeren – aandacht voor welbevinden

Beslissing in het najaar n-1 i.f.v organisatie ZS in jaar n.

- > Met duidelijke **opdrachtgeving** aan het OCG => **tijdige start** voorbereidingen.
- > Vanuit een **behoefteonderzoek** + aandacht voor **‘warme overdracht’ scholen**
- > **Focus op toeleiding** vanuit de scholen, maar **geen stimulans eigen inrichting**
- > **Samenwerking** met partners nog sterker richten op **kwaliteit**
- > (Nog meer) **focus op aanklampend werken** i.f.v opkrikken aanwezigheid

VRAGEN naar VLAANDEREN: continuïteit, voldoende middelen en lokale vrijheidsgraden.

Het Vlaamse **beleidskader niet jaarlijks omgooien**, maar wel samen met lokale besturen als regisseurs gericht bijsturen.

De **regierol van de lokale besturen** duidelijker benoemen.

- > Mogelijkheid voorzien om naast 'eigen aanbod lokaal bestuur' en 'aanbod via de scholen' ook '**aanbod met educatieve partners**' uit te werken.

Inhoudelijke vrijheidsgraden inbouwen i.f.v een lokale visie.

- > Ook ruimte creëren om te **werken op zomerterugval en/of brede leerervaring** en dus het voorkomen van leerachterstand eens het schooljaar is gestart.

Het **subsidiekader beter afstemmen** op de lokale behoeften

- > Schatting: 700 € per regelmatig aanwezige leerling, waarvan slechts 470 € gesubsidieerd.
- > Meer middelen voor **coördinatie**, ook tijdens schooljaar + prefinancierende rol niet bij de Stad zonder meer+ financiering op inschrijving, niet op aanwezigheidsgraad

Leerervaringen zijn als kleurstoffen in water:
ze zijn onvatbaar, maar niet onbevattelijk;
onmeetbaar, maar onmetelijk verrijkend
voor ons als mensen...

Dankwoord

Contacteer me gerust

Eddy Van de walle, beleidsmedewerker Onderwijscentrum Gent,
eddy.vandewalle@stad.gent, 0470 11 70 59

Nog vragen?